

ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ:
НАУКОВІ ЗАПИСКИ

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ

УДК 621.395.623.6:348.147:811.111

DOI <https://doi.org/10.57125/pedacademy.2024.06.29.06>

Особливості використання смартфонів при вивченні іноземних мов у ЗВО

Подоляк Михайло Володимирович

кан. пед. наук, доцент кафедри української та іноземних мов імені Я. Яреми,
Львівський національний університет ветеринарної медицини та
біотехнологій імені С.З. Гжицького, вул. Пекарська 50, Львів, 79010

<https://orcid.org/0000-0003-1482-488X>

Прийнято: 06. 06. 24 | Опубліковано: 29. 06. 24

Анотація. Останніми роками смартфони почали частіше застосовувати в навчальному процесі, особливо при вивченні іноземних мов, завдяки їх продуктивності, можливостям та перевагам. Використання смартфонів в навчальному процесі переважно полягає в завантажуванні спеціально розроблених освітніх додатків. Сьогодні розроблено чимало таких додатків, мета яких полягає сприяти вивченню іноземних мов. Такі додатки можуть використовуватися як для підготовки та тренування окремих видів мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, письмо та говоріння), так і на інші аспекти мови (граматика, лексика та нові слова, розуміння ітд). В статті розглянуто приклади використання мобільних телефонів в навчальному процесі іноземної мови з точки зору власної освітньої практики,

тобто яким чином ми використовували смартфони на заняттях з іноземної мови за професійним спрямуванням. Дослідженням використання мобільних телефонів та додатків при навчанні іноземної мови розглядали такі вчені: О. Палка, Г. Кеслер, Ф. Губбарт, Х. Юнг, Т. Ворона, А. Корягіна, А. Шевчук, Н. Прокончук та інші. Мета дослідження полягає в визначенні ефективності використання смартфонів при вивченні іноземних мов студентами. В статті представлено практичні рекомендації та приклади використання таких мобільних додатків для навчання: Duolingo, Busuu, Mondly, Ling, Anki, LingQ, iTalk, FluentU, LearnEnglish Audio & Video, LearnEnglish Elementary Podcast, Big city Small world, LearnEnglish Grammar, MyWordBook 2 та інші. Викладач іноземної мови повинен сам вибрати мобільний додаток, який він планує використовувати в навчальному процесі, спробувати його самому, а тоді вже рекомендувати до використання студентам. Мобільні додатки для вивчення іноземних мов є ефективним та мотивуючим засобом навчання іноземних мов не лише у ЗВО, а й у школах. Використання мобільних додатків полегшує вивчення нових слів, граматичних правил, правил правильної вимови іноземних слів тощо. Інтеграція мобільних додатків у навчальний план відбувається досить легко та вони гармонійно вписуються в навчальний процес. Проте викладачу варто не перевантажувати студентів використанням мобільних додатків, а також спробувати користуватися ними, перш ніж обирати певний для користування.

***Ключові слова:** навчання іноземних мов, мобільні додатки, смартфони, мовленнєва діяльність.*

Peculiarities of using smartphones when learning foreign languages in Universities

Podoliak Mykhailo

PhD in Education, Associate Professor, Department of the Ukrainian and Foreign Languages n.a. Ia. Iarema, Stepan Gzhytskyi National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies Lviv, Pekarska str. 50, Lviv, Ukraine, 79010

<https://orcid.org/0000-0003-1482-488X>

***Abstract.** In recent years, smartphones have begun to be used more often in the educational process, especially when learning foreign languages, due to their productivity, capabilities, and advantages. Smartphones in the educational process are mainly used by means of specially developed educational applications. Currently, many such applications have been developed, the purpose of which is to facilitate the study of foreign languages. Such applications can be used for preparation and training in certain speech activities (listening, reading, writing, and speaking) and other language aspects (grammar, vocabulary, new words, understanding, etc.). The article examines examples of the use of mobile phones in learning a foreign language from the point of view of our educational practice, i.e. how we used smartphones in professionally oriented foreign language classes. The study of the use of mobile phones and applications in foreign language learning was done by the following scientists: O. Palka, G. Kesler, F. Hubbard, H. Jung, T. Vorona, A. Koryagina, A. Shevchuk, N. Prokopchuk, and others. The study aims to determine the effectiveness of students' use of smartphones in foreign language learning. The article presents practical recommendations and examples of using the following mobile applications for learning: Duolingo, Busuu, Mondly, Ling, Anki, LingQ, uTalk, FluentU, LearnEnglish Audio & Video, LearnEnglish Elementary Podcast, Big City Small World, LearnEnglish Grammar, MyWordBook 2 and others. A foreign language teacher should choose a mobile application that he plans to use in the educational process, try it himself, and then recommend it to students. Mobile*

applications for learning foreign languages are an effective and motivating means of learning foreign languages in higher education institutions and schools. Using mobile applications makes it easier to learn new words, grammar rules, rules for correct pronunciation of foreign words, etc. Integrating mobile applications into the curriculum is easy, and they fit harmoniously into the educational process. However, the teacher should not overload the students with mobile applications and should try using them before choosing a particular one.

***Keywords:** learning foreign languages, mobile applications, smartphones, speech activity*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями (Вступ). Одним із основних технічних засобів, який найчастіше використовує сучасна людина є мобільний телефон або смартфон. Протягом останнього десятиліття технологія мобільних телефонів розвинулася настільки швидко, що тепер їх можна вважати переносними, компактними комп'ютерами. Останніми роками смартфони почали частіше застосовувати в навчальному процесі, особливо при вивченні іноземних мов, завдяки їх продуктивності, можливостям та перевагам.

Використання смартфонів в навчальному процесі переважно полягає в завантажуванні спеціально розроблених освітніх додатків. Сьогодні розроблено чимало таких додатків, мета яких полягає сприяти вивченню іноземних мов. Такі додатки можуть використовуватися як для підготовки та тренування окремих видів мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, письмо та говоріння), так і на інші аспекти мови (граматика, лексика та нові слова, розуміння ітд). Проте використання смартфонів не обмежується лише мобільними додатками. Спектр використання смартфонів в навчальному

процесі, окрім мобільних додатків, є досить широким, починаючи від швидкого пошуку інформації і до слухання онлайн заняття або проходження тестування.

Викладачі, які використовують смартфони в навчанні іноземних мов Х. Юнг вважає освітніми новаторами. Такі викладачі, за дослідником, постійно прагнуть нових знань та навичок, які б вдосконалили та полегшили навчальний процес. Таким чином викладачі, які використовують смартфони у навчанні іноземних мов краще розуміють користь використання сучасних освітніх технологій [11, с. 227].

Аналіз останніх досліджень і публікацій (Огляд літератури).
Дослідженням використання мобільних телефонів та додатків при навчанні іноземної мови розглядали багато українських та іноземних вчених. Зокрема, О. Палка досліджувала використання смартфонів при вивченні іноземної мови [2]; Г. Кеслер та Ф. Губбарт висвітлювали ефективність використання смартфонів у навчальному процесі [10]; Н. Прокопчук дослідила переваги та недоліки використання смартфонів та мобільних додатків у навчанні [3]; Т. Ворона та А. Корягіна визначають особливості навчання з мобільними телефонами та їх використання у процесі розвитку комунікативних навичок, а також під час навчання читання й аудіювання [1]; А. Шевчук визначає ефективність та недоліки використання смартфонів та наводить класифікацію мобільних програмних додатків, які використовуються при навчанні англійської мови [4]; Х. Юнг емпірично дослідив ставлення викладачів іноземної мови стосовно сприйняття використання смартфонів на заняттях з іноземної мови [11]; Ю. Санг, К. Чанг та Т. Лію дослідили результати використання мобільних телефонів при навчанні студентів іноземної мови [14]; П. Торнтон та С. Хаузер описали особливості застосування смартфонів з навчальними цілями в Японії [15].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на достатню кількість українських та іноземних досліджень стосовно використання смартфонів у процесі навчання іноземної мови, окремі приклади практичного використання смартфонів в Українських університетах залишається недостатньо висвітленим. Тому у статті визначається роль смартфонів та їх ефективність у навчанні іноземної мови в українських ЗВО та наводяться приклади та рекомендації стосовно практичного використання мобільних додатків та веб-сайтів.

Формулювання цілей статті (постановка завдання).

Мета дослідження полягає в визначенні ефективності використання смартфонів при вивченні іноземних мов студентами.

Для досягнення поставленої мети необхідним є виконання наступних завдань:

- Визначити роль смартфонів у процесі навчання іноземної мови;
- Окреслити переваги та недоліки використання смартфонів у навчальному процесі;
- Навести приклад практичного використання мобільних телефонів в навчальному процесі іноземної мови на основі власної освітньої практики.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням здобутих наукових результатів (Результати дослідження). Перш за все варто розглянути різницю в поняттях мобільні технології та мобільні телефони або смартфони у навчанні. Це дозволить точніше окреслювати проблематику та краще зрозуміти суть питання. Мобільні технології включають в себе будь-які сучасні технології, які ми можемо з легкістю переносити та використовувати в автономному режимі. Так, О. Палка відносить до мобільних технологій: "бездротові ноутбуки, портативні MP3 плеєри,

персональні цифрові помічники (PDA), електронні словники, а також мобільні телефони" [2]. Отже, погоджуючись з дослідницею, смартфони відносимо до мобільних технологій.

В цьому контексті іноземні науковці виокремлюють навчання за допомогою смартфонів іноземної мови в окрему освітню сферу. Проте вони не можуть знайти спільного поняття, яке б вичерпно давало пояснення навчанню іноземної мови за допомогою смартфонів. Так, Г. Кеслер та Ф. Губбарт впроваджують поняття MALL (Mobile Assisted Language Learning) навчання іноземної мови за допомогою телефонів [10, с. 285].

Натомість Х. Юнг пропонує поняття m-learning (mobile learning) мобільне навчання. Дослідник зазначає, що технології навчання за допомогою смартфонів дуже швидко розвивається, незважаючи на кордони поміж країнами. Мобільне навчання дослідник пояснює, головним чином, з точки зору мобільності студентів, які можуть будь-де навчатися за допомогою таких засобів. Головною характеристикою мобільного навчання він вбачає в інтерактивності, доступності, сталості та швидкості. Суть цього виду навчання полягає в тому, що студенти мають змогу навчатися будь коли та будь де. Х. Юнг зазначає, що таке навчання є важливою частиною неформального навчання, яке також передбачає співпрацю між особистостями [11, с. 220-222].

В цьому контексті варто також зазначити поняття TAM – Technology Acceptance Model, яке передбачає, що коли користувачі вирішують використовувати технології у навчанні вони керуються здебільшого двома факторами: ступінь корисності та ступінь легкості [11, с. 225].

Смартфони, якщо використовувати їх належним чином у навчанні дають багато переваг студентам і викладачам. Зокрема Т. Ворона та А. Корягіна виокремлюють такі переваги використання смартфонів у навчанні іноземних мов, поділяючи їх за видами мовлення. Переваги для читання: швидкий доступ

та вага, можливість швидкого перекладу невідомих слів, постійний доступ до електронних текстів; письмо – можливість здавання робіт в друкованому варіанті, таким чином до них є постійним доступ, легкість перевірки на унікальність робіт студентів; говоріння та аудіювання – можливість перегляду відеороликів з їх подальшим обговоренням [1, с. 58-59].

А. Шевчук зазначає, що сучасні смартфони можуть повністю замінити комп'ютери в навчальному процесі. Використання смартфонів можливе для розвитку всіх видів мовленнєвої діяльності. Серед переваг використання смартфонів в навчанні іноземних мов дослідник виділяє: інтенсифікація самостійної діяльності, індивідуалізація навчання, підвищення пізнавальної активності, мотивація навчання, швидкий доступ до автентичних навчальних ресурсів та матеріалів, постійний зв'язок з викладачем, використання відносно дешевих технологій, організація автономного навчання, створення персоналізованого професійно-орієнтованого навчального середовища [4, с. 192].

О. Палка серед переваг використання мобільних телефонів в процесі навчання іноземних мов виділяє: легкість впровадження в навчальний процес, відносна дешевизна, можливість виконувати багато функцій, легкість та зручність комунікації, та миттєвий доступ до потрібної навчальної інформації [2].

Головною перевагою смартфонів у навчанні іноземних мов Н. Прокопчук вбачає в можливості учнів та студентів навчатися в будь-який час і в будь-якому місці. Також до переваг використання смартфонів дослідниця відносить: портативність та легкість користування, підвищення мотивації, забезпечення багатшого та ширшого навчального середовища, підвищення ефективності засвоєння мовленнєвих навичок, сприяння самоорганізації учнів та студентів [3, с. 211].

Окрім очевидних переваг використання смартфонів в навчанні іноземної мови, існують і недоліки. Окрім недоліків також можуть виникати і труднощі, серед яких Н. Прокопчук виділяє технічні труднощі, політика навчального закладу стосовно заборони смартфонів та відсутність або мала компетентність викладачів у використанні смартфонів [3, с. 211]. Серед недоліків використання смартфонів А. Шевчук виділяє такі: трактування викладачами та адміністрацією ЗВО телефонів виключно як шпаргалок, тому їх забороняють та не розглядають викладачі як навчальний засіб; не володіння викладачами відповідним рівнем компетенції використання смартфонів в навчальному процесі; недостатня кількість навчальних додатків та програм для студента [4, с. 193].

Окрім спеціально розроблених мобільних додатків для вивчення іноземних слів, можуть застосовуватися досить ефективно і звичайні месенджери, такі як Вайбер (Viber), Воцап (WhatsApp) та Телеграм (Telegram). Так, в дослідженні Т. Ворона та А. Корягіна викладач надсилав фото у груповий чат зі студентами та просив його прокоментувати іноземною мовою; студенти були активними. Додатково дослідниці наголошують на важливості таких чат груп в месенджерах зі студентами для кращої координації навчального процесу. Така група, за словами науковиць, не мусить бути сховищем матеріалів для викладача, а адаптованою до інтересів групи, в яку кожний учасник може додати відео, фото або аудіофайл з навчальною метою. Спілкування в такій групі повинно бути лише іноземною мовою [1, с. 60].

В дослідженні М. Шахбаз та Р. Хан викладач іноземної мови використовував подібний месенджер до Вайберу – Воцап. Студенти отримували нові слова з перекладом в чаті групи перед читанням на заняттях. Також студенти отримували різні медіа файли іноземною мовою протягом семи тижнів. Експериментальне дослідження продемонструвало значний

ефект у вивченні та засвоєнні нових слів студентами. Також дослідники наголошують, що перед використанням месенджерів у навчальному процесі, викладач має чітко спланувати таку навчальну діяльність [13, с. 72].

Також варто згадати такі мобільні додатки, які сприяють вивченню нових слів та граматичних правил, Інстаграм (Instagram) та ТікТок (TikTok). В цих мобільних додатках іншомовний контент створюють переважно блогери, які можуть давати інтерактивні пояснення нових слів та їх використання у певних ситуаціях, або знімати короткі відео з поясненням граматичних правил тощо. Такі навчальні ролики є короткими та пояснюють дуже обмежену інформацію, проте вони легко запам'ятовуються студентами. Варто зазначити, що ці мобільні додатки мають відігравати лише додаткову роль у навчанні іноземних мов.

У зв'язку з карантинними обмеженнями, починаючи з 2020 року та україно-російською війною, особливого значення набула комп'ютерна програма, яка також представлена мобільним додатком – а саме Зум (Zoom). Ця програма початково була розроблена для спілкування у відеоформаті з можливостями організації відеоконференції, проте використовується викладачами для проведення онлайн занять. Мобільний додаток Зум дозволяє студентам бути присутніми на заняттях в будь-який час і будь-де. Зум використовують здебільшого для проведення дистанційних онлайн занять, рідше у змішаному форматі навчання (Blended learning).

Пропонуємо розглянути основні мобільні додатки, які ми практично застосовували в процесі навчання іноземної мови. Проте варто зазначити, що більшість мобільних додатків для вивчення іноземних мов орієнтовані саме на загальне, повсякденні теми, не професійно-орієнтовані. Окрім цього певні мобільні додатки спрямовані на підготовку та вдосконалення певних видів

мовлення (читання, письмо, аудіювання та слухання) або окремих аспектів мови (граматики, розмовної мови тощо).

Важливо наголосити, що викладач іноземної мови повинен сам вибрати мобільний додаток, який він планує використовувати в навчальному процесі, спробувати його самому, а тоді вже рекомендувати до використання студентам. Також не варто перевантажувати навчальний процес використанням мобільних додатків, оскільки це забере певний час у студентів та може зменшити зацікавленість та мотивацію навчатися за допомогою мобільних додатків.

Більшість мобільних додатків мають власну систему оцінювання (отримуєте монети, бали, пункти тощо за правильно виконані завдання). Студентам можна поставити завдання, що при отримана певна кількість балів, використовуючи обраний мобільний додаток, конвертується в реальну певну кількість балів з навчальної дисципліни. Наприклад отримавши 100 монет в Duolingo конвертуються в 10 балів з навчальної дисципліни.

Перший мобільний додаток, який ми використовували в навчальному процесі – це Duolingo. Цей додаток має широкий вибір мов для вивчення, зокрема і англійську. Він пропонує багато письмових уроків, диктантів, проте, на нашу думку, розмовним навичкам приділяється мало уваги. В Duolingo використовується актуальна мова та можна вивчати використання окремих слів, які можна повторювати багато разів. Граматичні пояснення представлені досить слабо, інколи без зазначення важливих нюансів. Цей мобільний додаток дозволяє прослуховувати вимову, розмовляти з чат ботами та записувати свою вимову, сприяє формуванню фраз та речень іноземною мовою. Нові слова можна вивчати за допомогою картинок.

Busuu – в цьому додатку також широкий вибір мов на вивчення, проте тут також можна оцінити власний рівень знання іноземної мови,

ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ: НАУКОВІ ЗАПИСКИ

використовуючи відповідний тест, та обрати навчальний курс, відповідно до свого рівня знань. В цьому додатку доступні такі мовні рівні для вивчення: A1, A2, B1 та B2. Перевагою Busuu є наявність навчального плану, який студент може організувати відповідно до власних бажань та мети. Він може ставити собі час навчання з цим додатком в день та переглядати власний прогрес. Ще однією перевагою Busuu є те, що студент виконує певні завдання, а їх перевіряють користувачі додатку носії мови, яку студент вивчає. Окрім цього носії мови можуть давати відгуки на правильність та чіткість вашого мовлення, та яким чином сказати певне речення або висловитися краще. В преміальній версії можна переглядати відео іноземною мовою та обговорювати їх з носіями мови. Завдання можна виконувати як письмово так і усно, також можна отримувати завдання від інших користувачів та перевіряти їх, даючи їм свої відгуки.

Mondly – інтерактивний мобільний додаток, який сприяє розвитку усіх видів мовленнєвої діяльності студентів. З Mondly дуже ефективно можна вивчати нові слова. Навчання нових слів можна здійснювати за обраними темами, яких є дуже великий вибір. Також можливе вивчення професійних термінів, проте лише економічних. Слова, які студент вивчає в цьому додатку – нові та актуальні. Уроки зазвичай тривають 10-15 хвилин з багатьма різноманітними вправами, цікавими завданнями та поясненнями. Важливою перевагою Mondly є можливість навчати нових слів за допомогою окулярів доповненої реальності. Додаток має спеціально розроблене програмне забезпечення, за допомогою яких можна занурити студентів в різноманітні життєві ситуації.

Ling має також великий вибір іноземних мов для вивчення. Цей додаток можна використовувати як на смартфоні, так і на комп'ютері. За допомогою Ling можна навчатися та розвивати усі види мовленнєвої діяльності. Він також

ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ: НАУКОВІ ЗАПИСКИ

оцінює правильність вимови слів та речень іноземною мовою. Уроки в цьому додатку короткі, інтерактивні та цікаві. Заняття можна обирати відповідно до запропонованих тем.

Anki – додаток призначений здебільшого для вивчення нових слів. Це свого роду персональний електронний словник з багатьма функціями. Використовуючи його, студенти можуть вимовляти слова, які вивчають, а додаток перевірятиме правильність вимови та радитиме як правильно вимовляти це слово.

LingQ – пропонує також великий вибір мов для вивчення за різними рівнями складності. Уроки в цьому додатку цікаві та інтерактивні. Цей додаток ефективно розвиває слухання та читання. Слухаючи та читаючи, використовуючи LingQ, можна вивчати нові слова, які додаються в власний словник. Окрім цього можливе навчання невідомих слів за допомогою картинок.

uTalk – додаток, ефективний для вивчення нових іншомовних слів. Використовуючи його можна прослуховувати звучання слів в поєднанні з картинками на їх зорове запам'ятовування. Також в цьому додатку можна прослухати свою вимову іноземною мовою, а також є короткі відео де носії мови вимовляють певні слова.

FluentU – додаток призначений для вивчення іноземної мови з використанням відео вправ. В цьому додатку завдання включають субтитри, обрання необхідних слів та пояснення невідомих слів. Також можливий вибір модулів з поясненням граматичних правил, невідомих слів, відповідно до поданих тем. Уроки зазвичай тривають 10-15 хвилин та містять в собі великий вибір різноманітних вправ. FluentU також має власну відео бібліотеку, де можна переглядати обрані відео з поясненням невідомих слів. Цей додаток є

ефективним через високий ступінь візуалізації навчального процесу. Тобто більшість інформації студенти сприймають через зір.

Також вважаємо за необхідне представити інші популярні мобільні додатки для вивчення іноземних мов. Проте варто зазначити, що ми не використовували їх досить часто на наших заняттях з іноземної мови. Проте вони також є досить ефективними для розвитку усіх видів мовленнєвої діяльності студентів. Також варто наголосити, що перевагою більшості представлених додатків є можливість роботи з ними без доступу до інтернету.

LearnEnglish Audio & Video – цей додаток дає можливість вивчення нових слів за допомогою відео. Тут доступний офлайн доступ до навчальних матеріалів та вбудований електронний персональний словник, який можна доповнювати різними вивченими словами.

LearnEnglish Elementary Podcast – додаток призначений для навчання мови за допомогою подкастів. В ньому є широкий набір вправ на розуміння. Контент доступний також і в офлайн режимі.

Big city Small world – цікавий мобільний додаток, який дає можливість проживання епізодів-уроків з життя в Лондоні у кафе Тоні.

LearnEnglish Grammar – призначений для навчання граматики англійської. Цей додаток містить великий вибір інтерактивних завдань та вправ.

MyWordBook 2 – призначений для вивчення нових слів. Цей додаток дає можливість створювати власні картки з новими словами та можливість ділитися картками з друзями.

Варто також додати, що існує чимало мобільних додатків, які допомагають в розвитку правильного англомовного мовлення. Вони використовують систему розпізнавання мовлення. Серед найпопулярніших можемо назвати:

- Utter – існує початковий, проміжний та розширений рівні. Студент записує свій голос, даючи відповіді на різні запитання;
- ELSA – має різні теми для спілкування. Запускаючи урок, студент повинен повторювати. Опісля він дізнається про правильність своєї вимови з відповідною оцінкою;
- Nativox – це програма, яка допомагає краще зрозуміти звуки та інтонації живого усного англійського мовлення;
- English Pronunciation Training – навчає правильно вимовляти англійські слова, а також перевіряє правильність вимови;
- Apps4Speaking – це додаток, за допомогою якого можна вести інтерактивну бесіду з вигаданим персонажем;
- Talk English – допомагає практикувати розмовну англійську. Додаток має багато уроків на різні теми, які включають бесіди, тести та вправи для прослуховування.

Висновки. Мобільні додатки для вивчення іноземних мов є ефективним та мотивуючим засобом навчання іноземних мов не лише у ЗВО, а й у школах. Використання мобільних додатків полегшує вивчення нових слів, граматичних правил, правил правильної вимови іншомовних слів тощо. Інтеграція мобільних додатків у навчальний план відбувається досить легко та вони гармонійно вписуються в навчальний процес. Проте викладачу варто не перевантажувати студентів використанням мобільних додатків, а також спробувати користуватися ними, перш ніж обирати певний для користування.

Список використаних джерел

1. Ворона Т.О., Корягіна А.Ю. Використання мобільного телефону для розвитку різних видів мовленнєвої діяльності на заняттях з іноземної мови. *Закарпатські філологічні студії*. 2019. Випуск 8. Том 1. С. 57-61.

2. Палка О.В. Мобільний телефон як навчальний засіб на заняттях з іноземних мов. Науково-практична конференція «Актуальні проблеми викладання іноземних мов для професійного спілкування». 2012. Том 2. URL: http://confcontact.com/2012edu/tom2/3_Palka.htm (Дата звернення: 25.05.2024).
3. Прокопчук Н. Використання смартфонів на уроках англійської мови у ЗНЗ. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2018. Вип. 19 том 1. С. 210-214.
4. Шевчук А. О. Використання мобільних технологій у навчанні іноземної мови. *Інноваційна педагогіка*. 2018. №6. С. 192-195.
5. Alkhezzi F. & Al-Dousari W. The impact of mobile learning on ESP learners' performance. *Journal of Educators Online*. 2016. 13(2). Pp. 73-101.
6. Alemi M., Sarab M. R. A. & Lari Z. Successful learning of academic word list via MALL: Mobile assisted language learning. *International Education Studies*. 2012. 5(6). Pp. 99-109.
7. English at your fingertips. Brochure. London: British Council, 2020. 5 p. URL: https://www.teachingenglish.org.uk/sites/teacheng/files/LearnEnglish_Mobile_apps.pdf (Дата звернення: 04.06.2024).
8. Hammond E.C. & Assefa M. Cell phones in the classroom. *Phys. Teach.* 2007. 45. P. 312.
9. Hayati A., Jalilifar A. & Mashhadi A. Using Short Message Service (SMS) to teach English idioms to EFL students. *British Journal of Educational Technology*. 2013. 44(1). Pp. 66-81.
10. Kessler G. & Hubbard P. Language Teacher Education and Technology. The Handbook of Technology and Second Language Teaching and Learning, First Edition. John Wiley & Sons Inc. 2017. pp. 279-293. <https://doi.org/10.1002/9781118914069.ch19>.

11. Jung H. Fostering an English Teaching Environment: Factors Influencing English as a Foreign Language Teachers' Adoption of Mobile Learning. *Informatics in Education*. 2015. Vol. 14. №2. Pp. 219-241. <https://doi.org/10.15388/infedu.2015.13>.
12. Nataliia Kovalenko. Smartphones in the classroom. *Збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Іноземна мова у професійній підготовці спеціалістів: проблеми та стратегії» (Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2019)*. Кропивницький. 2019. С. 127-129.
13. Shahbaz M. & Khan R. Use of Mobile Immersion in Foreign Language Teaching to Enhance Target Language Vocabulary Learning. *The Journal of Educational Research*. Vol. 7. No. 1. 2017. pp. 66-82. <https://doi.org/10.52634/mier/2017/v7/i1/1448>.
14. Sung Y. T., Chang K. E. & Liu T. C. (2016). The effects of integrating mobile devices with teaching and learning on students' learning performance: A meta-analysis and research synthesis. *Computers & Education*. 2016. 94. Pp. 252-275.
15. Thornton P. & Houser C. Using mobile phones in English education in Japan. *Journal of Computer Assisted Language Learning*. 2015. 21(3). Pp. 217–228.